

Heidy Purga
Kultuuriminister

09.02.2026

Arupärimine Rahvusooper Estonia juurdeehituse kohta

Austatud kultuuriminister

Rahvusooper Estonia on rahvusooperi seaduse alusel tegutsev avalik-õiguslik juriidiline isik, mille tegevusega on seotud riiklik kultuuripoliitika. Riiklikult tähtsa kultuuriobjekti elluviimise korraldus kuulub Kultuuriministeeriumi valitsemisalasse Vabariigi Valitsuse seaduse § 62 alusel, mille eest vastutab kultuuriminister.

Riigikogu on Rahvusooper Estonia juurdeehituse osas väljendanud korduvalt selget poliitilist tahet ning teinud vastavaid otsuseid. Riigikogu kinnitas 13. septembril 2021 riiklikult tähtsate kultuuriehitiste nimekirja, kuhu kuulub ka Rahvusooper Estonia praeguse hoone juurdeehitus.

Riigikogu võttis 7. mail 2024 vastu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele leida lahendus rahvusooper Estonia juurdeehituse rajamiseks“, millega tehti Vabariigi Valitsusele ettepanek leida juurdeehituse rajamiseks sisuline lahendus ning vaadata selleks üle piirangud, mis välistavad juurdeehituse elluviimise ja vajadusel alгатada eriplaneering.

Kultuuriministeerium teatas 5. mail 2025, et kutsus koos Rahvusooper Estoniaga kokku töögrupi, mille eesmärk on jõuda muinsuskaitsealises ja linnaruumilises vajadusi arvestava ooperimaja juurdeehituse arhitektuurikonkursini ning mille esmane ülesanne on koostada arhitektuurikonkursi ja detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste lähteülesanne.

Avalikus ruumis on kajastatud UNESCO maailmapärandi kontekstis UNESCO-t nõustava organisatsiooni ICOMOS seisukohti, sealhulgas ICOMOS tehnilist hinnangut (Technical Review) kuupäevaga 10.05.2024, mis puudutab Rahvusooper Estonia juurdeehituse võimalikku mõju Tallinna vanalinna maailmapärandi väärtusele.

Arvestades Riigikogu poolt väljendatud poliitilist tahet ja 7. mai 2024 otsuses sisalduvat selget suunist, ei ole täna avalikkusele ega Riigikogule selge, kas Rahvusooper Estonia juurdeehituse projekt liigub sisuliselt edasi või on see takerdunud muinsuskaitsealises ja UNESCO maailmapärandiga seotud küsimuste taha.

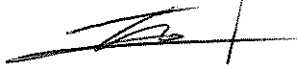

Lisaks tuleb märkida, et pärast 5. mai 2025 pressiteadet ei ole Kultuuriministeeriumi dokumendiregistrist olnud võimalik leida avalikku viidet töögrupi moodustamise õiguslikule

alusele, koosseisule, töökorraldusele, protokollidele ega töö tulemustele, mistõttu ei ole Riigikogul võimalik hinnata, millises ulatuses on töögrupi töö tegelikult käivitunud ja milliseid tulemusi see on andnud.

Lähtudes eeltoodust palume Teid vastata Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 139 alusel järgmistele küsimustele:

1. Kas kultuuriminister kinnitab, et Rahvusoooper Estonia juurdeehituse planeerimine ja projekteerimine on sisuliselt seiskunud ning ei liigu edasi järgmisse etappi?
2. Kui kultuuriminister ei kinnita, et protsess on seiskunud, siis palun nimetada üks konkreetne menetlus või dokument, mis on täna reaalselt käimas ja mille tulemusena on võimalik liikuda arhitektuurikonkursi väljakuulutamiseni.
3. Kas kultuuriminister kinnitab, et peamine põhjus, miks Riigikogu 7. mai 2024 otsuse sisuline elluviimine ei ole seni viinud arhitektuurikonkursi väljakuulutamiseni, on seotud muinsuskaitsete piirangutega?
4. Milline on sellest tulenev kultuuriministri otsus muinsuskaitsete takistuse ületamiseks? Kas on kaalutud muinsuskaitsete piirangute leevendamist või eriplaneeringu algatamist?
5. Mis kuupäevaks valmib töögrupi koostatud arhitektuurikonkursi ja detailplaneeringu muinsuskaitsete eritingimuste lähteülesanne ning kes selle ametlikult kinnitab?
6. Kõik seni laual olnud Rahvusoooper Estonia juurdeehituse eskiisid viitavad vajadusele, et tuleb hoonestada Rahvusoooper Estonia kõrvalkinnistu või kinnistuid. Kas on alustatud selles osas läbirääkimisi Tallinna linna kui kinnistu omanikuga nende kinnistute omandamise või vahetamise asjus?
7. Kas Kultuuriminister käsitleb ICOMOS 10.05.2024 tehnilist hinnangut (Technical Review) Rahvusoooper Estonia juurdeehituse osas Eesti riigile õiguslikult siduva piiranguna või nõuandva arvamuseks?
8. Millisel õiguslikul või sisulisel põhjusel ei ole Kultuuriministeerium avaldanud dokumendiregistris töögrupi moodustamise otsuse, koosseisu ja töö tulemusi ning mis kuupäevaks need dokumendid tehakse avalikult kättesaadavaks?

Lugupidamisega

Hego Pihhof	HPihhof
Tanel Kikk	
Jaak Alab	Alab
Helmer Kiit	HelmerKiit
Antti Alaa	
Reini Rand	ReiniRand
Dino Sihvut	DinoSihvut

Helle - Moorus Helene

Andre Hamiragi ~~Hamiragi~~

Enn Eesmaa

Ester Kauri Kauri